

Onsdag 5 Oktober 2005

STAFFANSTORP

Henrik Thor-Larsen kläckte Ovalia

Av Mikael Anjou 8 augusti 2002

För 35 år sedan kläckte Henrik Thor-Larsen idén om den äggformade fåtöljen med mjuk inredning. Just nu är den högaktuell på bioaffischerna för filmen Men in Black II.

MOSSHEDDINGE. Miljoner människor över hela världen ser den grafiskt starka möbelen men få torde grubbla över att den tillverkades i Kyrkoby mellan Tottarp och Nordanå eller att upphovsmannen bor i Mossheddinge - alla orterna ligger i Staffanstorps kommun.

Stolen kunde lika gärna ha gjorts i Danmark, eftersom Henrik Thor-Larsen föddes i Roskilde 1932. Sin praktik förlade han dock utomlands och Stockholm blev hans hem för en tid. Här hörde han talas om någon som byggt en bil i plast.

- Kan andra så kan jag, tänkte den unge mannen och gjorde en sportig bilkaross i glasfiberförstärkt plast - ett rejält knog med gipsmodell i full skala - och satte den på ett chassi från en Porsche. - Bilen vägde bara 630 kg och jag körde den i 190. Det räckte för bra tävlingsplaceringar 1958, minns Henrik Thor-Larsen i dag.

Men bilen var öppen och hade bara en låg vindruta. Fartvinden dunkade förarens hjälm i de högre hastigheterna.

Men bilbygget hade förstärkt

Henrik Thor-Larsens

grundinställning:

- Är man lite häändig och mycket envis så kan man göra mycket, även om man skulle möta problem. Den grafiska framtid han tänkt sig byttes mot jobb som industridesigner. Men för att intressera en tillverkare för en ny produkt måste han ha något att visa upp. Händigheten blev viktig och sparade mycket tid och pengar.

Igenkänd överallt är Henrik Thor-Larsens fåtölj Ovalia, som många kallade Ägget när den kom 1968. Hemma trivs han i ett exemplar med klädsel även på utsidan. På spex valde han att posera med mörka kläder, solbrillor och sitt eget kamerastativ för att leda tankarna till en affisch för filmen Men in Black II. Foto: Mikael Anjou

Till sitt bilbygge hade han funderat ut en djup, figurnära stol. Biltillverkaren Saab skulle just börja tillverkningen av sin lite sportigare bil Sonett i Arlöv och sökte säten i Tyskland. Man valde i stället modellen från den innovativa dansken, som vid den tiden hunnit flytta till Malmö och bli svensk medborgare.

Henrik Thor-Larsen fick inte bara sälja sin stolkonstruktion, han fick även miljonordern på att tillverka dem, eftersom ingen annan kunde. Med hjälp av ett tjugotal anställda byggdes tusentals stolar i området Lugnet i Malmö, där man då kunde hyra verkstadslokal billigt.

Men som designer måste man ju ligga ett eller annat steg före utvecklingen, och Henrik hade många andra projekt som kunde utvecklas. Ibland tittade han lite på en oval konstruktion avsedd för att förvara villaolja och fick för sig att pröva den som fåtölj.

- Jag funderade mycket över kurvor och radier. En duktig keramiker i Limhamn fick dreja ett tiotal ägg i lera för att jag skulle kunna bestämma mig.

Tillverkningen flyttade till i Kyrkoby, där man byggde om en gammal djurfarm till plastfabrik. Där tillverkades stolen med den ovanliga formen. På möbelmässor väckte den ordentligt uppseende. Förutom den slående formen hade den en ovanlig finess: två högtalare, en för varje öra, var inbyggda och kunde anslutas till en stereoanläggning med den då vanliga DIN-pluggen. Den hänger som en liten svans på den bakre delen av undersidan.

Stolen fick namnet Ovalia och gjordes i flera variationer: snurr fot eller upphängd, plastskal eller klädsel på utsidan. En lampa och ett bord fanns också i serien men gick inte i större produktion.

Många köpare jorden runt köpte stolen, som tillverkades till framåt mitten av 1970-talet. I alla fall av Henrik Thor-Larsen.

- Vi kan inte utesluta att någon pirattillverkade den i USA, säger Henriks hustru Bodil, som då skötte företagets marknadsföring.

Helt klart är att en leksakstillverkare gjort en liten version avsedd för dockskåp - en dyrbar samlartingest numera.

Vem som tillverkat de karakteristiska stolarna på filmaffischen är obekant för familjen i Mossheddinge.

- De har i alla fall inte frågat mig om de får använda den i annonsen, säger Henrik Thor-Larsen.

Genom åren har han tillverkat swimmingpooler, jordkällare och skyddsrum för att nu nämna något. Men större delen av sitt företag sålde han 1993.

- Men inte Ovalia, den är jag känslomässigt bunden till. Jag har formar och mallar i behåll, säger Henrik.

Han funderar på att göra en testserie med nya tyger och - om det faller väl ut - kanske ett nytt guldägg.

Och skulle det bli annorlunda så beror det förmodligen på att Henrik Thor-Larsen kläckt ännu en idé.